

2005-05-03

LS 0504-0696

Landstingsstyrelsen

Uppdrag om fast organisation för utveckling av Flemingsbergsområdet

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

ÄRENDET

Landstingsstyrelsens förvaltning uppdras att i samarbete med berörda kommuner utarbeta förslag till organisation för utveckling av Flemingsbergsområdet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra till landstingsstyrelsens förvaltning att tillsammans med Huddinge och Botkyrka kommuner utarbeta förslag till en fast organisation, inklusive en politisk styrgrupp, för att utveckla Flemingsbergsområdet och därvid undersöka hur centrala aktörer som Karolinska Institutet, Södertörns högskola, Karolinska universitetssjukhuset, Novum forskningspark med flera kan involveras på ett ändamålsenligt sätt

att återkomma till landstingsstyrelsen med förslag till beslut senast i oktober.

Stockholms läns landsting har under lång tid haft ett engagemang för utvecklingen i de södra regiondelarna, vilket i princip startade redan i och med byggandet av Huddinge sjukhus som universitetssjukhus år 1972. Allt sedan dess har det förts en medveten politik att flytta utbildningsplatser till Södertörn och tillföra Huddinge nya forskningsresurser för att på så sätt skapa ett kluster för FoUU som alternativ till koncentrationen runt KI, KUS-Solna, Stockholms universitet och KTH. Successivt har KI fört över utbildningar till Huddinge och idag har 11 av totalt 19 utbildningar sin huvudsakliga hemvist på campus Huddinge, i helårsstudenter räknat innebär det ca 3500 av KI:s totalt 5900.

Som ett led i att stärka Södertörn inrättades under åren 1985 – 1992 Novums forskningspark och Novumstiftelserna. Novumsatsningen är inriktad mot Biomedicin och

2005-05-03

LS 0504-0696

de fyra stiftelserna mottar årligen sammantaget cirka 100 Mkr i bidrag från landstinget. Stiftelserna bedriver sin verksamhet i samarbete med KI. Novums forskningspark fungerar till största del som servicefunktion till de etablerade företagen samt institutionerna. Den bekostas till stor del av landstinget och har en budget på ca 4 mkr per år. Idag finns planer på att expandera forskningsparken med fler byggnader, projektet benämns Novum BioCity.

Södertörns Högskola inrättades 1995 och tillkom främst i syfte att tillföra de södra regiondelarna fler högskoleplatser och forskning. Intentionen var från början att högskolan skulle utvecklas till ett nytt universitet. Med anledning av detta garanterades högskolan forskningsmedel genom ombildandet av en av löntagarfonderna till Östersjöstiftelsen som skulle ge högskolan forskningsmedel.

Inledningsvis införskaffades två byggnader till högskolan med hjälp av akademiska hus, för att möta kraven på en mer ändamålsenlig byggnad för ett universitet inrättade dock landstinget stiftelsen Clara för att ombesörja uppförandet av en sammanhållen huvudbyggnad för Södertörns högskola. Stiftelsekapitalet utgjordes initialt av markområden, ”rulltrappshuset” samt olika byggnader, bl.a. Grantorpsskolan. Stiftelsen stod initialt för uppförandet av ”Moas båge” som invigdes 2002 och agerar idag hyresvärd för högskolan. Hyran för högskolan sätts utifrån självkostnadsprincip och avskrivningen av ”Moas båge” är kalkylerad till 100 år, detta sammantaget innebär en väsentlig subventionering av hyran jämfört med att hyra av statens Akademiska hus.

De senaste åren har stiftelsen byggt det nya högskolebiblioteket som invigdes under 2004. Stiftelsen Clara har idag mer gått in i ett förvaltningsskede, men har långsiktigt till uppgift att stödja Södertörns högskolas utbyggnad och verksamhet och stiftelsen har förvärvat mark för ytterligare framtida expansion.

Landstinget stödjer även högskolan genom direkta bidrag, bland annat för magisterprogram i biologi och teknik.

Södertörns högskola har framgångsrikt samarbetat med både KI och KTH vilket lett till höjd utbildningskvalitet och ett breddat utbildningsutbud. På så sätt har högskolan också haft ett delregionalt ansvar att sprida utbildningsplatserna, exempelvis har KTH främst varit lokaliserad till Haninge och lärarutbildningen till Södertälje. De senaste åren har dock det minskade intresset för natur- och teknikvetenskapliga studier och KTH:s försämrade ekonomi lett till neddragningar på dessa områden. Även lärarutbildningen har varit tvungen att omstruktureras då högskolan upplevt att distansen mellan Flemingsberg och Södertälje givit upphov till kvalitetsbrister. Det bör här tilläggas att Södertörns högskola har haft ett högt sökandetryck på flera av sina humanistiskt och samhällsvetenskapligt inriktade utbildningar, men att de nationella utbildningskvoterna hindrat en expansion av dessa utbildningar.

2005-05-03

LS 0504-0696

För närvarande pågår i Huddinge kommun planering av en ny utformning för Flemingsbergs centrum. Utbyggnaden kommer att förbättra servicen i området och kommer att ytterligare stärka satsningen kring Novum och Södertörns högskola som ett attraktivt centrum för forskning, utveckling och utbildning.

Även Huddinge sjukhus kommer att påverkas av den nya centrumutformningen och kommer att behöva anpassas till de nya förutsättningarna. Locum planerar att samtidigt med detta renovera sjukhuset, dels för att svara mot de nya krav som 3 S-organisationen ställer på funktionalitet och dels för att modernisering och allmän upprustning.

I upprustningen av Flemingsbergs centrum har även frågan rests om en moderniserad pendeltågsstation där främst uppgångarna är en flaskhals.

Sedan lång tid tillbaka bidrar landstinget i stor omfattning till flera av verksamheterna i området kring Karolinska sjukhuset, Huddinge och Södertörns högskola. Utvecklingen vid Flemingsbergsområdet är av vitalt regionalt intresse, vilket framgår av den Regionala utvecklingsplanen (RUFs).

Under de senaste åren har diskussionen om utveckling av den biomedicinska verksamheten i området åter hamnat i fokus. Planerna på att utveckla "Novum-Bio-City" har tagit fastare form så till vida att det nu finns förslag framme för en nybyggnation i området med syfte att skapa lokaler för samarbete mellan akademisk forskning och näringsliv. Botkyrka- och Huddinge kommuner arbetar nu gemensamt för att utveckla den befintliga fysiska miljön i området som att skapa nya bostäder och bostadsmiljöer.

Parallellt med denna utveckling pågår flera andra satsningar med fokus på Biomedicinsk utveckling i Stockholmsområdet. Mest påtaglig är den satsning som genomförs i anslutning till det så kallade Norra-stations-området. I detta arbete spelar Stiftelsen Vetenskapsstaden med representation från akademierna, landstinget och Stockholms kommun en viktig roll som motor. Det är angeläget att söka finna liknande organisationsformer för utvecklingen av Flemingsbergsområdet.

Samråd har ägt rum med Botkyrka och Huddinge kommuner om att söka finna en fast organisation för utveckling av Flemingsbergsområdet.

Ingela Nylund Watz

Anders Lönn

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 3 maj 2005.